

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली

(महाराष्ट्र शासन अधिसूचनाक्रमांक २००७/(३२२/०७)विशि-४ महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम १९९४(१९९४ चा महा.३५) च्या कलम ३ च्या पोटकलम(२) अन्वये दिनांक २७ सप्टेंबर, २०११ रोजी स्थापित व महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ (सन २०१७ चा महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम क्रमांक ६) द्वारा संचालित राज्य विद्यापीठ)

(कुलसचिव कार्यालय)

एम. आय. डी. सी. रोड, कॉम्प्लेक्स, गडचिरोली जि. गडचिरोली ४४२६०५

दुरध्वनीक्र./फॅक्सक्र. ०७१३२-२२३१०४ email:-gug.registrar@gmail.com

जा.क्र./गोंविग/कुसका/ १३५ /२०२४

दि. ४/०९/२०२४

प्रति,

मा. प्राचार्य/विभाग प्रमुख,

सर्व संलग्नीत महाविद्यालय, पदव्युत्तर शैक्षणिक विभाग

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली

विषय: - न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालयाच्या अधिनस्त प्रयोगशाळांमध्ये महाराष्ट्र राज्यातील शासन मान्यता प्राप्त कुठल्याही शैक्षणिक संस्थेतील विद्यार्थ्यांना कोणत्याही मानधनाशिवाय इंटरनशिपवर नियुक्ती देण्याच्या अनुषंगाने विहित केलेल्या कार्यपध्दतीबाबत.

संदर्भ :- पत्र क्र.मुं/रा/९००६-२३/२३, दिनांक १५/१२/२०२३.

महोदय,

उपरोक्त विषयांकित प्रकरणी संदर्भाधीन शासन निर्णयाच्या अनुषंगाने कळविण्यात येते की, न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालयाच्या अधिनस्त प्रयोगशाळांमध्ये महाराष्ट्र राज्यातील शासन मान्यताप्राप्त कुठल्याही शैक्षणिक संस्थेतील संदर्भाधीन शासन निर्णयामध्ये नमूद विहित शैक्षणिक अर्हता धारण करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना १ वर्षाच्या कालावधीकरिता कोणत्याही मानधनाशिवाय इंटरनशिपवर नियुक्ती देण्याबाबत कार्यपध्दती विहित करण्यात आलेली आहे. (प्रत संलग्न)

त्यानुसार विहित केलेल्या कार्य पध्दतीनुसार आपल्या अधिनस्त विद्यार्थ्यांना कोणत्याही मानधनाशिवाय इंटरनशिपवर नियुक्ती देणेबाबतचा प्रस्ताव संचालनालयास सादर करावयाचा आहे.

करिता संलग्नीत पत्राचे अवलोकन करुन आपल्या अधिनस्त इच्छुक विद्यार्थ्यांची नांवे व आवश्यक माहिती दिनांक ३१ जानेवारी, २०२४ पर्यंत विद्यापीठामध्ये सादर करावी.

संलग्न :- संदर्भाय पत्र.

(डॉ. अनिल हिरेखण)
कुलसचिव

प्रतिलिपी:-

➤ मा. कुलगुरूंचे स्विय सहाय्यक, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली.

न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालय
DIRECTORATE OF FORENSIC SCIENCE LABORATORIES,
गृह विभाग, महाराष्ट्र राज्य,
HOME DEPARTMENT, MAHARASHTRA STATE,
दूरध्वनी : 022-26670755/58 तार : क्रिमिनॉलिस्टिक्स
Tel. : ०२२-२६६७०७५५/५८ Telegram: CRIMINALISTICS
फॅक्स : 022-26670844 Email: dir.fsl@maharashtra.gov.in

विद्यानगरी, हंस भुग्रा मार्ग,
VIDYANAGARI, HANS BHUGRA MARG,
सांताक्रुझ (पूर्व),
SANTACRUZ (EAST)
मुंबई - ४०० ०९८.
MUMBAI - 400 098.

क्रमांक/No:- ३/५/२००६-२३/२३
दिनांक/Date :- 15 DEC 2023

विषय - न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालयाच्या अधिनस्त प्रयोगशाळांमध्ये महाराष्ट्र राज्यातील शासन मान्यताप्राप्त कुठल्याही शैक्षणिक संस्थेतील विद्यार्थ्यांना कोणत्याही मानधनाशिवाय इंटरनॅशनल नियुक्ती देण्याच्या अनुषंगाने विहित केलेल्या कार्यपध्दतीबाबत.

संदर्भ - गृह विभाग, शासन निर्णय क्र.एफएसएल-०४२३/प्र.क्र.१६४/पोल-४, दि.२१.११.२०२३.

उपरोक्त विषयांकित प्रकरणी संदर्भाधीन शासन निर्णयाच्या अनुषंगाने कळविण्यात येते की, न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालयाच्या अधिनस्त प्रयोगशाळांमध्ये महाराष्ट्र राज्यातील शासन मान्यताप्राप्त कुठल्याही शैक्षणिक संस्थेतील संदर्भाधीन शासन निर्णयामध्ये नमूद विहित शैक्षणिक अर्हता धारण करणा-या विद्यार्थ्यांना १ वर्षांच्या कालावधीकरीता कोणत्याही मानधनाशिवाय इंटरनॅशनल नियुक्ती देण्याबाबत कार्यपध्दती विहित करण्यात आलेली आहे (प्रत संलग्न).

२. त्यानुसार विहित केलेल्या कार्यपध्दतीनुसार आपल्या अधिनस्त विद्यार्थ्यांना कोणत्याही मानधनाशिवाय इंटरनॅशनल नियुक्ती देणेबाबतचा प्रस्ताव संचालनालयास सादर करावा.

Signature

(डॉ.सं.वि.घुमटकर)

संचालक, न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा, म.शा.
आणि शासकीय रासायनिक विश्लेषक

प्रत:-

1. Sant Gadge Baba Amravati University, Camp Area, Near Tapovan Gate, Amravati, Maharashtra 444602
2. Bharati Vidyapeeth, Pune Bharati Vidyapeeth Bhavan, Lal Bahadur Shastri Rd, Joshi Wada, Sadashiv Peth, Pune, Maharashtra 411030
3. Deccan College Post Graduate and Research Institute Pune, GVXF+Q8C, Deccan College Rd, Line Bazar, Yerawada, Pune, Maharashtra 411006
4. Dr.Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad, University Campus, near Soneri Mahal, Jaingapura, Aurangabad, Maharashtra 431004
5. Dr.D.Y.Patil Vidyapeeth, Pimpri, Pune, Sant Tukaram Nagar, Pimpri Colony, Pimpri-Chinchwad, Maharashtra 411018
6. Gondwana University, MIDC Rd, Complex, Gadchiroli, Maharashtra 442605

7. Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Umavi Nagar, Jalgaon, Bambhori Pr. Chandsar, Maharashtra 425001
8. Padmashree Dr DY Patil Deemed to be University, Sector 7, Nerul, Navi Mumbai, Maharashtra 400706
9. Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University, 42XQ+4RW, Amravati Rd, Gokulpeth, Nagpur, Maharashtra 440033
10. S.N.D.T women's university, 3RPJ+WC7, Juhu Tara Rd, Daulat Nagar, Santacruz West, Mumbai, Maharashtra 400049
11. Shivaji University, Vidya Nagar, Kolhapur, Maharashtra 416004
12. Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur Pune National Highway, Kegaon, Solapur, Maharashtra 413255
13. Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded, 472M+VPG, Latur-Nanded Hwy, Vishnupuri, Nanded, Nanded-Waghala, Maharashtra 431606
14. Tata Institute of Fundamental Research, Homi Bhabha Road, Mumbai, Dr Homi Bhabha Road, Navy Nagar, Colaba, Mumbai, Maharashtra 400005
15. University of Mumbai, Mahatma Gandhi Road, Mantralaya, Fort, Mumbai, Maharashtra 400032
16. Savitribai Phule Pune University, Ganeshkhind Rd, Ganeshkhind, Pune, Maharashtra 411007
17. Visvesvaraya National Institute of Technology, Nagpur, 43F2+7JR, S Ambazari Rd, Ambazari, Nagpur, Maharashtra 440010
18. Veermata Jijabai Technological Institute VJTI, 2VC4+VCQ, H R Mahajani Rd, Matunga East, Mumbai, Maharashtra 400019

न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळेच्या अधिनस्त विविध प्रयोगशाळेमध्ये एक वर्षाच्या कालावधी-करीता कोणत्याही मानाधनाशिवाय अर्हताप्राप्त विद्यार्थ्यांना इंटर्न म्हणून घेण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

गृह विभाग

शासन निर्णय क्रमांक एफएसएल-०४२३/प्र.क्र.१६४/पोल-४,

E Comp. No.:६७८५८५ File No.:H.D.-१३०१३/६५/२०२३-POL४-MHD

मंत्रालय, मुंबई - ४०००३२,

दिनांक :- २१ नोव्हेंबर, २०२३.

संदर्भ :- १) गृह विभाग, शासन निर्णय क्र. एफएसएल-०४२१/प्र.क्र.८८/पोल-४, दि.२२.१२.२०२१
२) प्रभारी संचालक, न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य
मुंबई यांचे पत्र क्र.न्या.वै.प्र.सं./प्रशा/प्र.क्र.७८/मुं/का/३२१३-१४/२०२३, दि.२६.०७.२०२३

प्रस्तावना :- राज्यात न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालयाच्या एकूण ०८ प्रादेशिक न्याय सहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा व ५ लघु न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा कार्यरत आहेत. संदर्भ क्र.१ येथील शासन निर्णयान्वये १५० विद्यार्थी इंटर्न म्हणून घेण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. आता, संचालनालयाने संदर्भ क्र.२ च्या पत्रान्वये प्रयोगशाळेमधील रसायनशास्त्र विभागाकरिता १०० विद्यार्थी, संगणक गुन्हे, ध्वनी व ध्वनीफित विश्लेषण विभागाकरिता ५० विद्यार्थी आणि मानसशास्त्र विभागाकरिता ०२ विद्यार्थी अशा एकूण १५२ विद्यार्थ्यांना संचालनालयाच्या अधिनस्थ विविध प्रयोगशाळेमध्ये १ वर्षाच्या कालावधीकरीता कोणत्याही मानाधनाशिवाय इंटर्न म्हणून घेण्याबाबत प्रस्ताव सादर केला आहे. सदर इंटर्नशिप कालावधी दरम्यान विद्यार्थ्यांना प्रयोगशाळेमध्ये प्रत्यक्ष तांत्रिक कामाचा अनुभव घेता येईल. जेणेकरून भविष्यामध्ये त्याचा उपयोग होईल. याअनुषंगाने एकूण १५२ विद्यार्थ्यांना संचालनालयाच्या अधिनस्त विविध प्रयोगशाळेमध्ये १ वर्षाच्या कालावधीकरीता कोणत्याही मानाधनाशिवाय इंटर्न म्हणून घेण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळेमधील रसायनशास्त्र विभागाकरिता महाराष्ट्र राज्यातील शासन मान्यताप्राप्त कुठल्याही शैक्षणिक संस्थेतील Chemistry (रसायनशास्त्र)/ Bio & Chemistry शाखेचे पदवी/पदव्युत्तर पदवी प्राप्त १०० विद्यार्थी आणि संगणक गुन्हे, ध्वनी व ध्वनीफित विश्लेषण विभागाकरिता B.Sc/M.Sc. with Physics or Computer Science or Electronics or Information and Technology or Degree in Engineering with Computer Science of Electronics or Information and Technology at least in second class ही अर्हता प्राप्त केलेले ५० विद्यार्थी तसेच मानसशास्त्र विभागाकरिता Post Graduate Degree in Neuro Psychology or Clinical Psychology at least in Second Class ही अर्हता प्राप्त केलेले ०२ विद्यार्थी अशा एकूण १५२ विद्यार्थ्यांना संचालनालयाच्या अधिनस्त ०८ प्रादेशिक व ०५ लघुप्रादेशिक न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळेमध्ये १ वर्षाच्या कालावधीकरीता कोणत्याही मानाधनाशिवाय न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळांमध्ये इंटर्न म्हणून घेण्यास खालील अटीच्या अधीन राहून मान्यता देण्यात येत आहे.

२. सदरची मान्यता खालील अटीशर्तीच्या अधीन राहिल.

- २.१ इंटरनशिपसाठी राज्यातील शासन मान्यताप्राप्त कुठल्याही शैक्षणिक संस्थेतील उपरोल्लेखित पदवी व पदव्युत्तर पदवीप्राप्त विद्यार्थी पात्र असतील. इंटरनशिपचा लाभ प्रथम येणा-या १५२ विद्यार्थ्यांना विभागनिहाय आवश्यकता विचारात घेऊन प्रवेश देण्यात येईल.
 - २.२ इंटरनशिपचा लाभ विद्यार्थ्यांना पदवी अथवा पदव्युत्तर पदवी नंतर एकदाच घेता येईल. ज्याचा कालावधी एक वर्षाचा असेल.
 - २.३ सदर इंटरनशिप कालावधी दरम्यान कोणतेही मानधन देय नाही.
 - २.४ यशस्वीरित्या इंटरनशिप पूर्ण करण्यात येणाऱ्या विद्यार्थ्यांना न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालयाकडून प्रमाणपत्र देण्यात यावे.
 - २.५ सदर इंटरनशिप म्हणजे कायमस्वरूपी नियुक्ती नाही, असे इंटरनशिपकरीता प्रवेश देताना संचालनालयाने उमेदवारांबरोबर करण्यात येणाऱ्या बंधपत्रात स्पष्टपणे नमूद करावे.
 - २.६ भविष्यात अभ्यासक्रमात सुधारणा, विद्यार्थी प्रवेश क्षमतेत सुधारणा, नवीन न्यायसहायक विज्ञान संस्था सुरु करणे अथवा नवीन न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा सुरु करणे इ. बाबींचा विचार करता, सदर योजनेचा दर ३ वर्षांनी आढावा घेण्यात येईल. त्यामध्ये इंटरनशिपची विद्यार्थी संख्या, विद्यावेतन इ. बाबींमध्ये सुधारणा/ वाढ करण्याचा विचार करता येईल.
 - २.७ न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळामध्ये इंटरनशिप उपलब्ध करून देण्याबाबतची कार्यपध्दती अटी व शर्तीसोबत जोडलेल्या परिशिष्ट (अ) प्रमाणे राहिल.
३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०२३११२११७५२१४३९२९ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने

**SUDHAKAR
SHAHAJI YADAV**

Digitally signed by SUDHAKAR SHAHAJI YADAV
DN: c=IN, o=GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, ou=HOME
DEPARTMENT,
2.5.4.20=3e782c1e59acd749fc48c691d7a8c477d6ac39c19
04204f442b52d728d48a67a, postalCode=400032,
st=Maharashtra,
serialNumber=A576ADA378C3E1D0FF427C2BC4685A5C3
2BC32EF80F7A475ABFA122778AAAD72, cn=SUDHAKAR
SHAHAJI YADAV
Date: 2023.11.21 17:52:35 +05'30'

(सुधाकर यादव)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- २) मा. उपमुख्यमंत्री (गृह) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) मा. विरोधी पक्षनेता, महाराष्ट्र विधानसभा/विधानपरिषद, यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन, मुंबई.
- ४) मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
- ५) मा. अपर मुख्य सचिव (गृह) यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) महासंचालक (न्यायिक व तांत्रिक), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
- ७) प्रधान सचिव (विशेष) यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
- ८) संचालक, न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालय, मुंबई
- ९) उपसंचालक, प्रादेशिक न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा, पुणे/ नागपूर/ नाशिक/
औरंगाबाद नांदेड/अमरावती/कोल्हापूर.

- १०) लघु न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा, चंद्रपूर/धुळे/ठाणे/रत्नागिरी/सोलापूर
- ११) अधिदान व लेखा अधिकारी/निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई
- १२) जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे/ नागपूर/ नाशिक/ औरंगाबाद नांदेड/अमरावती/कोल्हापूर,
चंद्रपूर/धुळे/ठाणे/रत्नागिरी/सोलापूर
- १३) निवडनस्ती (पोल-४)

परिशिष्ट-अ

न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळेच्या अधिनस्त विविध प्रयोगशाळेमध्ये रसायनशास्त्र विभाग, संगणक गुन्हे, ध्वनी व ध्वनीफित विश्लेषण विभाग आणि मानसशास्त्र विभागाकरिता एकूण १५२ विद्यार्थ्यांना एक वर्षाच्या कालावधीकरिता अर्हताप्राप्त विद्यार्थ्यांना कोणत्याही मानाधनाशिवाय इंटरन म्हणून नियुक्ती देण्याबाबतची कार्यपध्दती :-

न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळेमधील रसायनशास्त्र विभागाकरिता महाराष्ट्र राज्यातील शासन मान्यताप्राप्त कुठल्याही शैक्षणिक संस्थेतील Chemistry (रसायनशास्त्र)/ Bio & Chemistry शाखेचे पदवी/पदव्युत्तर पदवी ही अर्हता प्राप्त केलेले १०० विद्यार्थी आणि संगणक गुन्हे, ध्वनी व ध्वनीफित विश्लेषण विभागाकरिता B.Sc/M.Sc. with Physics or Computer Science or Electronics or Information and Technology at least in second class or Degree in Engineering with Computer Science of Electronics or Information and Technology at least in second class ही अर्हता प्राप्त केलेले ५० विद्यार्थी तसेच मानसशास्त्र विभागाकरिता Post Graduate Degree in Neuro Psychology or Clinical Psychology at least in Second Class ही अर्हता प्राप्त केलेले ०२ विद्यार्थी अशा एकूण १५२ विद्यार्थ्यांना संचालनालयाच्या अधिनस्त ०८ प्रादेशिक व ०५ लघु प्रादेशिक न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळेमध्ये इंटरनशिपवर आवश्यकतेनुसार नियुक्ती देण्याची कार्यपध्दती पुढीलप्रमाणे निश्चित करण्यात येत आहे :-

आवश्यक बाबी:-

१. विद्यार्थ्यांना इंटरनशिपवर नियुक्ती करण्याकामी महासंचालक (न्यायिक व तांत्रिक), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचा निर्णय अंतिम राहिल व सदर कालावधीत असे सर्व विद्यार्थी त्यांचे नियंत्रणाखाली राहतील.
२. विद्यार्थ्यांनी इंटरनशिपच्या कालावधीमध्ये नेमून दिलेल्या प्रयोगशाळा व त्यामधील संबंधित विभागात कार्यालयीन वेळेत पूर्ण वेळ उपस्थित असणे बंधनकारक राहिल. तसेच, इंटरनशिपच्या कालावधीमध्ये गैरवर्तन किंवा गोपनियतेचा भंग झाल्यास सदर विद्यार्थ्याला अपात्र ठरविण्यात येवून प्रचलित शासन नियमानुसार त्यांचेवर कायदेशीर कारवाई करण्यात येईल.
३. विभाग/कार्यालय प्रमुखांनी आदेश दिल्याप्रमाणे घटनास्थळाला (Crime Scene) वरीष्ठांसाबेत भेट देणे विद्यार्थ्यांवर बंधनकारक राहिल.
४. इंटरनशिपच्या कालावधीमध्ये विद्यार्थ्यांकडे महाविद्यालयाचे फोटो असलेले ओळखपत्र सोबत असणे बंधनकारक राहिल.
५. विद्यार्थ्यांना वर्षातून एकूण ८ दिवस नैमित्तिक रजा अनुज्ञेय असेल व कार्यालय प्रमुखांच्या पूर्वपरवानगीशिवाय सदर रजा घेता येणार नाही.
६. न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळेमध्ये इंटरनशिपकरिता निवड झाल्यानंतर विद्यार्थ्यांने रु.१००/- च्या स्टॅम्प पेपरवर करारनामा करून देणे आवश्यक राहिल.
७. प्रयोगशाळेत प्रतिवेदीत होणा-या मेडीकोलीगल प्रकरणांमध्ये गोपनियता ठेवणे आवश्यक असून गोपनियतेचा भंग होणार नाही याची काळजी विद्यार्थ्यांने घेणे बंधनकारक राहिल, तसा स्पष्ट उल्लेख करारनाम्यामध्ये करण्यात यावा.
८. गोपनियतेचा भंग झाल्यास सदर विद्यार्थ्यांना त्वरीत काढून टाकण्याची कार्यवाही संचालक स्तरावर करण्यात येईल. तसेच, त्यांचेवर नियमानुसार कायदेशीर कार्यवाही करण्यात येईल.

९. रादर इंटरनशिपचा कालावधी हा एक वर्षाचा असेल.
१०. इंटरनशिपवर नियुक्त केलेल्या विद्यार्थ्यांची ही नियुक्ती केवळ १ वर्षाची तात्पुरती नियुक्ती असून त्यांना कायमस्वरूपी नियुक्तीचा कोणताही अधिकार प्राप्त होणार नाही, अशी अट त्यांच्याबरोबर करण्यात येणाऱ्या करारनाम्यामध्ये स्पष्टपणे अंतर्भूत करावी.

इंटरनशिप कालावधी दरम्यान करावयाच्या कामाचे स्वरूप :-

इंटरनशिपसाठी निवड झालेल्या विद्यार्थ्यांना न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळांमध्ये वैज्ञानिक सहायक (गट-क), वैज्ञानिक सहायक (सायबर गुन्हे व तासी) (गट-क) आणि वैज्ञानिक सहायक (मानसशास्त्र) (गट-क) या पदासाठी खालील नमूद केलेली कर्तव्ये व जबाबदाऱ्या पार पाडणे आवश्यक राहिल:-

i. **वैज्ञानिक सहायक :-**

- १) अधिका-यांना त्यांच्या विश्लेषणाच्या कामात सर्वतोपरी सहाय्य करणे.
- २) रासायनिक विश्लेषणासाठी लागणारी प्रक्रिया द्रावणे अधिका-यांच्या मार्गदर्शनाखाली तयार करणे.
- ३) प्रकरणासंबंधीच्या विश्लेषणाची पूर्वतयारी करणे.
- ४) विश्लेषणासंबंधीच्या प्रक्रियानंतरच्या निरीक्षणाच्या नोंदी नोंदवह्यांमध्ये व विहित नमूना फार्मवर अधिका-यांच्या मार्गदर्शानुसार करून घेणे.
- ५) प्रकरणासंबंधीचा पत्रव्यवहार व इतर पूरक माहितीसाठी अधिका-यांना सहाय्य करणे.
- ६) विभागाच्या स्विकृती विभागामध्ये प्रकरणे दाखल करून घेण्याच्या प्रक्रिया विभाग प्रमुखांच्या नियंत्रणाखाली व्यवस्थित पार पाडणे.
- ७) अधिका-यांना विभागातील रसायने, काचसामान, प्रयोगशाळा साहित्य, उपकरणे, ग्रंथालय, पुस्तके यांच्या पडताळणीसाठी घ्यावयाच्या नोंदीसाठी सहाय्य करणे.
- ८) विश्लेषित मुद्देमालाच्या परत करावयाच्या प्रक्रियेसाठी सहाय्य करणे.

ii. **वैज्ञानिक सहायक (सायबर गुन्हे व तासी) :-**

- १) अधिका-यांना संगणकीय विश्लेषणात मदत करणे.
- २) विश्लेषणाची पूर्वतयारी करणे.
- ३) विश्लेषणानंतरच्या नोंदी रजिस्टर व नेहमीच्या नमून्यांमध्ये पर्यवेक्षीय अधिका-यांच्या मार्गदर्शनाखाली करणे.
- ४) अधिका-यांना प्रकरणांशी संबंधित पत्रव्यवहार करण्यासाठी मदत करणे.
- ५) विभागात दाखल होणारी प्रकरणे विभाग प्रमुखांच्या मार्गदर्शनाखाली स्विकारणे.
- ६) अधिका-यांना उपकरणांची उपसाधने आणि विभागातील पुस्तके याची नोंद करणे कामी मदत करणे.
- ७) मुद्देमाल परत करण्यासाठी योग्य ती मदत करणे.

iii. **वैज्ञानिक सहायक (सायबर गुन्हे व तासी) :-**

- १) विश्लेषणाच्या कार्यात अधिका-यांना सहकार्य करणे.

- २) अधिका-यांच्या मार्गदर्शनाखाली या विभागातील प्रकरणांमधील मूल्यांकन होणा-या व्यक्तींची आणि चाचणीच्या साहित्यांची विश्लेषण कार्यासाठी तयारी करणे.
- ३) चाचणीच्या कार्यासाठी पूर्वनियोजन करणे.
- ४) चाचणी झाल्यानंतर अधिका-यांच्या मार्गदर्शनाखाली प्राप्त झालेल्या निकालाची नोंदवहीत आणि प्रमाणबद्ध संचामध्ये नोंद करणे.
- ५) प्रकरणासंबंधीत तसेच इतर माहितीसाठी अधिका-यांना पत्र व्यवहारामध्ये सहकार्य करणे.
- ६) विभागप्रमुखांच्या मार्गदर्शनाखाली या विभागात दाखल होणारी प्रकरणे यांचा स्विकार करणे.
- ७) या विभागातील संचिका चाचणीचे साहित्य, यंत्रसामुग्री, उपकरणे, वाचनालयातील पुस्तके यांचा माहितीसंच करण्यासाठी अधिका-यांना सहकार्य करणे.
- ८) विभागप्रमुखांच्या अनुपस्थितीमध्ये या विभागाचे व्यवस्थापन पाहणे.
